Selvevaluering – skoleåret 2018/19

Efterskolerne er forpligtet til at gennemføre en selvevaluering hvert andet år med udgangspunkt i skolens værdigrundlag. Dette synes vi hver gang er en spændende opgave, der giver os mulighed for at gå nysgerrigt på opdagelse i vores praktiske skolevirkelighed.

Vores værdigrundlag og overordnede pædagogiske målsætninger lyder således:

Skolen ønsker gennem "den gode oplevelse" i et fællesskab at udvikle den enkelte personligt, fagligt og socialt.
Vi tror på, at gensidig respekt, forventninger og det at kunne stille krav til hinanden og sig selv er grundlæggende elementer i opdragelsen og udviklingen af mennesket.
Det er alles ret at have indflydelse på sit eget liv, og vi ønsker gennem efterskoleopholdet at gøre vores elever bedst muligt forberedte til denne udfordring.
Målet er at arbejde med den enkelte elevs personlige, sociale og faglige udvikling specielt med henblik på elevens muligheder, hvad angår den kommende bo-, arbejds- og fritidssituation.

Vi ønsker at bruge idræt som et væsentligt pædagogisk redskab til at opnå dette.
Det er målsætningen at skabe et undervisningsmiljø, der muliggør, at den enkelte kan udvikle sit potentiale med ligesindede. På den måde ønsker vi at forøge den enkeltes selvtillid og selvværd, at lære den enkelte at tage ansvar for sig selv og andre og at skabe en bedre kropsbevidsthed.
Vi vil i hele vores skolevirksomhed tage udgangspunkt i elevens styrkesider, da vi tror på, at god specialundervisning bør tage afsæt i det, eleven kan, hvorefter dette kan bruges som afsæt til at arbejde med hele elevens udvikling.

IEU, selvevaluering for skoleåret 2018- 2019:

Vi har valgt i år at tage udgangspunkt i følgende formulering fra værdigrundlaget:

Skolen ønsker gennem "den gode oplevelse" i et fællesskab at udvikle den enkelte personligt, fagligt og socialt.

Hvis ovenstående mål i værdigrundlaget skal opfyldes, er vi overbevist om, at vi hver eneste dag må arbejde hårdt for at lave en skolekultur, der bygger på ligeværd, respekt og anerkendelse med udgangspunkt i en systemisk, socialkonstruktionistisk tilværelsesforståelse

Vi har i dette skoleår måtte arbejde hårdere, end vi plejer, for at bevare denne skolekultur.

Vi har måttet afbryde langt flere ophold, end vi plejer, for at sikre, at ALLE elever kunne få "den gode oplevelse" i vores fællesskab, og vi har måttet bruge mere tid på at italesætte, hvad vi synes, er den gode ungdomskultur/skolekultur.
Helt konkret har vi i skoleåret haft en afbrydelseskoefficient på 20 % mod en gennemsnitlig koefficient på ca. 4%

Undervejs i en sådan proces kan det ikke undgås, at man begynder at tvivle på, hvilke beslutninger der er rigtige og på, hvordan processerne påvirker ens egen dømmekraft og de tilbageblevne elevers udbytte af opholdet.
Samtidig vil det naturligvis give god mening, at gå på jagt efter, hvilken læring et sådant skoleår kan give organisationen/skolen.

Ovenstående overvejelser danner baggrund for årets selvevaluering. Vi har i slutningen af skoleåret evalueret dette spørgsmål i skolens bestyrelse, skolens samarbejdsorganer og i skolens personalegruppe.

Desuden har vi valgt at videointerviewe 5 repræsentative elever om deres oplevelse af ungdomsfællesskabet, deres udbytte af opholdet og ikke mindst deres opfattelse af den indflydelse afbrydelserne har haft på deres skoleår.

Selvevalueringen indeholder derfor følgende:

Et sammenskriv af skolens interne refleksioner udarbejdet af skolens ledelse og 5 videointerview af elever, der taler for sig selv.

Skolens interne refleksioner kan sammenfattes således:

Elevoptag:
Skolen er godkendt som et samlet særligt undervisningstilbud og optager alene elever med særlige læringsforudsætninger. Det betyder naturligvis, at vi er klædt på til og forventer, at alle vores elever har brug for særlig støtte for at gennemføre et efterskoleophold.
Alle vores elever er gennem et praktikophold inden optagelse på skolen. Efter praktikopholdet vurderer skolen sammen med forældrene, om det er realistisk, at eleven kan gennemføre efterskoleopholdet indenfor de muligheder og rammer skolen har.
Skolen er meget optaget af at løfte et samfundsansvar. Det er tydeligt, at vi for mange elevers vedkommende kan vi bidrage til et afgørende vendepunkt for elevernes evne til at få et godt liv, hvor muligheden for at bidrage til samfundets fællesskaber øges betragteligt. Det betyder også, at vi hvert år tager chancer i vores optag fordi vi kan øjne muligheden for, at året kan være livsforandrende.

Vi vurderer, at vi i optaget til skoleåret 2018/2019 har taget for mange chancer i forhold til hvad den samlede skolekultur kan bære. En væsentlig årsag til dette, tror vi, skyldes, at vi i mange år har haft en meget stor succesrate med ”chancerne” og haft en meget lille frafaldsprocent. Populært sagt har vi været lidt blændet af vores egen succes og derfor ikke været helt realistiske i forhold til vores egen formåen.
Desuden har vi haft to praktikophold i stedet for et, og vi kan se i vores notater fra disse praktikophold, at vi på hvert praktikophold har taget det samme antal chancer, som vi normalt i alt tager i alt.

Det fører til følgende læringspointer vedr. elevoptag:
Der er en hårfin balance mellem hensynet til den samlede skolekulturs evne til at løfte alle elever og antallet af ”chancer” vi skal tage. Vi må ikke tage flere chancer, end vi er nogenlunde sikre på, at det stadig er skolens værdier og de ansattes interventionsmuligheder, der styrer skolen.

Vi skal være opmærksomme på den samlede elevoptagelse, hvis vi gennemfører flere praktikophold.
Helt nede i pædagogisk hverdagspraksis må vi desuden konstaterer, at skoleværingsproblematikker fylder mere og mere, og at der for nogle elever er for stor udfordring i at gå fra en tilværelse, hvor man ikke har gået i skole i et år, til pludselig at gå i skole 24 timer i døgnet.

Skolekultur:
Der er to helt afgørende faktorer i vores skolekultur, vi er meget optagede af at fastholde, fordi de efter vores mening er afgørende for at nå de mål, vi har sat os i vores værdigrundlag og vores indholdsplan.

Den ene er, at ALLE elever skal kunne være trygge og føle sig godt tilpas på vores skole, uanset forskellige udfordringer og handicap.
Den anden er, at vi insisterer på at opbygge en skolekultur, hvor fællesskabsfølelsen og "VI-kulturen" er stærk. Ikke alene eleverne i mellem, men også mellem de ansatte og eleverne. Vi er en idrætsefterskole og bruger derfor sportsmetaforen "Vi spiller på samme hold og er hver dag optagede af, at score i samme mål".

Vi kunne ret hurtigt konstatere, at ikke alle elever kunne medvirke til disse grudlæggende præmisser i vores skolekultur. Oftest skyldtes dette ikke manglende vilje men i stedet nogle grundlæggende forudsætninger, der gjorde, at dette ikke var muligt for disse elever. Netop derfor indledte vi i mange tilfælde lange processer, før vi besluttede at afbryde opholdene, og disse processer nåede desværre at have længerevarende indflydelse på skolekulturen.

Desuden måtte vi undervejs i skoleåret konstatere, at for de elever, der var på kanten af skolens rammer, blev det sværere og sværere at skabe den før omtalte Vi-følelse, fordi vi jo gentagende gange havde været nødsaget til at vise, at I sidste ende var det os, der havde magten, og netop disse elever følte en vis uretfærdighed i forhold til vores beslutninger, fordi vi jo fjernede deres kammerater.

Til gengæld blev det ret hurtigt tydeligt for os, at når vi endelig foretog en afbrydelse lettede det i den grad oplevelsen af utryghed hos en stor del af de elever, der havde mest brug for tryghed, struktur og stabilitet.

Vi var undervejs i forløbet meget opmærksomme på, hvad hvordan konflikter med elever og afbrydelser af ophold påvirkede vores egen ageren i skolekulturen.
Undervejs i forløbet holdt vi en del pædagogiske møder, der var præget af lysten til at se løsninger og muligheder og af en fastholdelse af vores anerkendende blik på eleverne. Om det lykkedes er naturligvis svært at vurdere selv. Det er svært at se sine egne blinde pletter, men vi får en bekræftelse på, at dette i stor udstrækning er lykkedes, når vi snakker med årets elever og deres forældre.
Helt konkret glæder vi os over, at en stor del af skoleåret 2018/2019's elever ønskede at være anden års elever og at et rekordstort antal elever fra dette skoleår også har søgt om at blive optaget på vores STU.

En del af skolefællesskabet ser vi ikke mere:
I løbet af efteråret gik det op for os, at en stor del af vores elever havde et meget stærkt fællesskab på de sociale medier primært organiseret i "gruppe Snap". Det var et fællesskab, som vi ikke i første omgang ikke havde adgang til, og som levede sit eget liv, hvor vi ikke havde mulighed for at påvirke med de værdier, vi synes, er vigtige at tilføre de fællesskaber, vi deltager i. Det betød både, at de elever vi sendte hjem stadig havde adgang til at påvirke fællesskabet i en for skolen negativ retning, og at mange fællesskabsprocesser ikke var synlige for os og derfor var svære at påvirke.
Vi tog en snak med eleverne om det midtvejs i opholdet, og det havde stor gavnlig effekt at få sat ord på det og få elevernes til at se, hvor svært det var for dem at indgå positivt i fællesskabet, hvis ikke processerne var synlige.
Rigtig mange elever meldte sig ved den lejlighed ud af gruppen, og det havde en synlig god effekt på vores fællesskab.

Det fører til følgende læringspointer vedr. skolekultur
Vi skal fortsat være opmærksomme på, at børn og unge altid ønsker at gøre deres bedste, hvis de får mulighed for det. Sådan skal vi ALTID møde vores elever, også i svære perioder. Det gjorde vi også i året 2018/2019 og det har gjort, at vi er kommet gennem året uden at det har påvirket vores

skolekultur og at vi på trods stadig er lykkedes med at skabe gode rammer og udviklingsmuligheder for de tilbageblevne elever.

På trods af ovenstående udgangspunkt kan der være elever, der ikke har forudsætningerne for at gennemføre et skoleår hos os. Disse elever skal vi for det første være opmærksomme på i vores optagelsesprocedure, men hvis de starter på skolen skal vi efterfølgende være opmærksomme på at reagere på dette, inden det får afgørende indflydelse på et helt års skolekultur. De skal i givet fald hurtigst muligt hjælpes hen i et skoletilbud, der har rammerne til at honorere deres forudsætninger, og her har skolen et stort ansvar for at hjælpe denne proces i gang.

Vi vil i det kommende år være meget opmærksomme på "skærmfællesskaberne". Vi vil lave nogle rammer, der opfordrer til fysiske fællesskaber og vi vil drøfte skærmfællesskaber med vores elever og undervise i netetik.

Vi skal også i fremtiden arbejde med, fastholde og udvikle vores medarbejdergruppe til at arbejde anerkendende, systemisk og indenfor en socialkonstruktionistisk tilværelsesforståelse.

En samlet vurdering af skoleåret:

Denne selvevaluering udarbejdes endelig i august 2019 lidt på afstand af skoleåret. Den overordnede vurdering set med disse briller er:

På trods af den mange afbrydelser er det lykkedes at lave et godt skoleår, hvor vores elever har følt et stærkt fællesskab, fået gode oplevelser og udviklet sig fagligt, socialt og emotionelt.
Dette viser sig også i de medfølgende elevinterview og ikke mindst i gensynet med de mange andenårs elever og deres forældre, samt de mange efterskoleelever, der er blevet STU-elever hos os.

Den skolekultur vi har arbejdet på at udvikle gennem mange år er stærk og har bestået testen i det vanskeligste år, vi endnu har oplevet.

Vi har været i stand til at bruge skoleåret 2018/2019 til at udvikle organisationen og vi har ændret på nogle af rammerne for at hjælpe kommende elever til at kunne være i rammer, der er tydelige og forståelige med fokus på at skabe stærke fællesskaber. Dette har været en god proces og her en uge inden i det nye skoleår ser det ud til at have en meget positiv indflydelse på det kommende elevhold.

Vi kan allerede nu en uge inde i det nye skoleår se, at den ændrede fokus på optag har virket og er overbevist om, at frafaldet bliver minimeret og fællesskabet bliver forstærket.

Elevudsagn

I en hvilken som helst selvevaluering giver det god mening at undersøge, hvordan vores elever oplever det, vi har sat os for at undersøge. I dette tilfælde om de har oplevet et godt ungdomsfællesskab (den gode oplevelse), om de føler, at de har udviklet sig, og helt særligt for dette år hvordan de har oplevet de mange hjemsendelser, og hvad det har betydet for deres ophold.

Se optagelserne af elevinterview ved at klikke på nedenstående billede:

